

Katka Mišíková Hitzingerová

Mamona duše

2012

Postavy:

SPRÁVCA CINTORÍNA – 50 a viac (je i majiteľom pohrebnej služby „Ultima verba“)

RUŽENA HOLUBOVÁ – Ignáčova žena a Betkina dcéra. Medzi 40-50 rokov

IGNÁC HOLUB – Ruženkin muž, Betkin svokor. Medzi 50-60

HROBÁRI: JOŽO A PAĽO – jeden mladší, druhý starší.

MŔTVOLA

OBCHODNÍK - z konkurenčnej pohrebnej služby v Rosotici, ktorý vystupuje raz ako **SPISOVATEĽ**, potom ako - **ROZALÍNA FRIDRICHOVÁ** –bohatá panička, 40 – 50. (rodovo je jedno či postavu obchodníka bude hrať herec alebo herečka)

CHUDOBNÝ POCESTNÝ

Prostredie: dedina / menšie mesto, kancelária správcu cintorína, cintorín, kde sú pochované známe osobnosti

1. OBRAZ

1. Výstup - *Jožo, Paľo, Mŕtvola*

Dvaja hrobári na cintoríne kopú jamu.

JOŽO: Tvrdá je táto zem.

PAĽO: A ťažká. Lopata sa mi pod ňou ohýba.

JOŽO: (vytiahne ploskačku) No, daj si. Čo tam po lopate, ale aby sa nám chrbty neohli. Lopata sa vyrovná, chrbát ti zem vymasíruje.

PAĽO: Nestraš, ešte skoro na také vystieranie.

JOŽO: Dnes nikdy nevieš. Smrť ťa vyrovná jedna radosť. Ani nebudeš vedieť ako.

PAĽO: Dám sa spopolniť. Lacnejšie to vyjde, a ty sa s kopaním tak nezapotíš ako teraz.

JOŽO: Tu sa nespopolňuje.

PAĽO: Akože nie?

JOŽO: Nepočul si správcu? Vravel, že to by prišiel na psí tridsiatok. Všade hovorí, že k pánovi treba prísť celý. Od hlavy až po päty. Čím by si mu ty ruku podal, keď ti bude na prach? Ako by si sa mu pozrel do očí? Že ťa všetky hriechy mrzia. No?

PAĽO: Nemám žiadne hriechy.

JOŽO: Ale nevrav?!

PAĽO: Tak ti hovorím ako je. Ty máš?

JOŽO: (pretvarujúco) Keď si to tak celé zrátam, i ja som ti bez hriechov.

PAĽO: Tak vidíš. Netreba pánovi podať ruku, príjme ťa i bez pozdravu. To, čo si máš odpykať, si odpykáš tu dole. Hore sa už len zabáva a tancuje.

JOŽO: A tí čo sú v pekle?

PAĽO: Nevieť. Na západe som nikdy nebol. Počúvaj, koho sem pochováme?

JOŽO: Riaditeľ povedal, že treba vykopať poslednú jamu. Iného miesta tu už niet. Táto jama bude posledným hrobom. Ale koho sem uložíme na večný spánok, to neviem.

PAĽO: To my kopeme hrob pre nikoho?

JOŽO: Ale hádam pre voľakoho hej.

PAĽO: No, ale pre koho? Či vyzváňali v kostolnej veži úmrtie? Či hlásili v rozhlase? Nik neumrel. Tak ti poviem ako je: posledná parcela – posledný hrob – správca sa do neho chystá.

JOŽO: A čo ti to už drúzga naozaj? Ved' je odo mňa hádam i o osem rokov mladší. Nemôže ho zem prikvačiť, Paľo. Ved' uznaj, nikdy nebol chorý. Brucho veľké má, to hej, nuž dobre je o neho postarané.

PAĽO: Tak na kiego anciáša kopeme poslednú jamu?

JOŽO: Neviem. Ale pri tom ohýbaní sa mi prekrvilo. Ak toto je posledný hrob, tak aj my sme v ňom.

PAĽO: Ty si sa už na čisto...

JOŽO: Tak myslím, že si už nezakopeme. Dokopeme a šlus.

PAĽO: Ale netáraj. Ľudia sa narodili preto, aby zomreli. To, čo je medzi tým voláme život. No a pre ten i umierame. Povedz mi, kde pochovajú zvyšok. Niekde musia. Nadarmo sa nepíše na náhrobné kamene: „posledný odpočinok“ alebo „Spi sladko“.

JOŽO: Ved' ti vravím. Riaditeľ spolnenie neuznáva. A kde ti dajú nový pozemok na cintorín? Všade okolo polia vlastníkov. Ktorý z nich ti odstúpi pre nebožtíkov? Ty by si?

PAĽO: Čerta starého! Ledva sa mi tam niečo urodí.

JOŽO: No vidíš. (nájde mŕtvolu) Pozri sa na neho! Keď si to niektorí z krčmy krátia cez cintorín..

PAĽO: Budíček! Vstávajújte!

JOŽO: Nie je ti nejaký ...

PAĽO: No, taký je..

JOŽO: Mali by sme..

PAĽO: No, to by sme mali...

JOŽO: Tak

PAĽO: Tak

JOŽO: Ty či ja?

PAĽO: Ale ved' on..

JOŽO: Pýtam sa, či ty alebo ja?

PAĽO: Ved' ti odpovedám, že on...

JOŽO: Ach!! (skúma mŕtvolu) Fúúúúúha, tak takto to je.

PAĽO: A kto to je?

JOŽO: Pán Boh vie? (pozrie sa hore) Či?

PAĽO: Nuž musíme...

JOŽO: A kde s ním zatiaľ?

PAĽO: Tuto do kríkov. Ešte, že si ich nestihol postrihať.

JOŽO: A nebude mu..

PAĽO: (šeptom) Je mŕtvy. Čo by mu? Čo? Nebude!

JOŽO: Musíme to povedať správcovi. (pauza) Keď dokopeme.

PAĽO: Ty či ja?

JOŽO: (zahrajú si kameň – papier – nožnice)

PAĽO: Zase.. Počúvaj, ale, hádam sa štát postará! I o neho!

JOŽO: Kde ty žiješ Paľo? Keď umrieš, štát si ešte od teba vypýta posledné dane a môžeš zgegnúť hoc aj na latríne. Štátu je to jedno. Dá ti sedemdesiatdeväť eurový príspevok a vymaľované.

PAĽO: Tak nič iné nám neostáva, len...

JOŽO: Len?

PAĽO: Kopme pomaly.

tma

2. Výstup – Ignác Holub, Ružena Holubová

(vchádzajú Ružena a Ignác Holubovci)

RUŽENA: Vavela som ti malú metličku zober. Kde už s touto ozrutou budem hrob zametať?

IGNÁC: Prepáč Ruženka.

RUŽENA: Prepáč, prepáč... Dobre mi mamka hovorili. Vydaj sa ty za Petra od Hroncov. Kde som ja rozum potratila?

IGNÁC: Nuž, neviem Ruženka.

RUŽENA: Nikto sa ťa na nič nepýtal, somár starý!

IGNÁC: Ja reku, že si sa pýtala.

RUŽENA: Ale Paľovu riť som sa pýtala.

IGNÁC: Koho?

RUŽENA: Jáj! Panebože, vidíš to? Keby som každú nedeľu do toho kostola nechodila, nepoviem.

IGNÁC: Veď, nie každú.

RUŽENA: Ignác! Dones radšej vodu!

IGNÁC: (odchádza)

RUŽENA: Mamička moja, už len tebe sa môžem posťažovať. Aspoň takto. Nešťastná nešťastnica, prenešťastná som. Niet nešťastného človeka na tomto svete. Ignác je nemešlo. Všetci sa mi smejú. Och, keby sa tak dal vrátiť čas. Na nič nie je súci. Ani na robotu... Ani do postele... Aspoň umriem dôstojne. Vždy si odložím niekoľko drobných na knižku. V kredenci za čínskou misou ju mám. Chcela by som ručne vyrezávanú truhlu. Anjelov si dám vyrezať. V kvetinárstve sú už biele chryzantémy objednané. Pán farár vyplatí z knižky. Oznámenia už mám navrhnuté. Krížik som dala do stredu a nad ním lietajúcich anjelikov a nad nimi štyri – päť obláčikov ako z vatičky. Úžasné, čo ti budem hovoriť..

(vchádza Ignác)

IGNÁC: Ruženka, voda netečie.

RUŽENA: Akože netečie?

IGNÁC: No, točil som kohútikom do oboch strán a nič. Ani teplá ani studená.

RUŽENA: Teplá na cintoríne netečie!

IGNÁC: Nie?

RUŽENA: Bol si pri druhom vodovode?

IGNÁC: Dva tu majú?

RUŽENA: Vedľa hrobu Pištu Kalinčiaka. Marš!

IGNÁC: Pišta Kalinčiak už zomrel? Nech mu je zem ľahká.

RUŽENA: Chod' už!

IGNÁC: Áno Ruženka, už idem. (odchádza)

RUŽENA: Mamička moja, zober si ma už k sebe. (pauza) Škoda, že mi nemôžeš byť na pohrebe. To bude také dojímavé. V skrini mám pripravené aj oblečenie. Vyprané, vyžehlené. Dala som ho pre istotu do obalu na obleky. Na kar je už objednaná ľudová hudba, viedenský rezeň, zemiakový šalát, brandy na prípitok a červené víno. Zasadací poriadok som tiež napísala. Samozrejme bezo mňa. Ale Eleny Plančíkovú nepozvem. Ani ona ma na mužov kar nepozvala. I oznámenie hodila do schránky dva dni po pohrebe, aby sa nepovedalo. Hlavne, že pri obecnom úrade, na vývesnej tabuli bol oznam vyše týždňa. Ja však budem mať krajší pohreb, ale nikomu ani slova.

3. **Výstup – Jožo, Paľo, Ružena Holubová, Ignác Holub**

PAĽO: Dobrý deň, pani Holubová.

JOŽO: Servus Ruženka, čo? Riadiš?

RUŽENA: Dobrý deň. Ba hej, prišli sme aj s Ignácom.

JOŽO: Stretol som ti ho dole pri Kalinčiakove hrobe. Sťažoval sa, že nám vraj nejde teplá voda. Variť sa nebudaj chystáte?

RUŽENA: Ale všetko popletie nemorúch jeden... (pauza) Chlapi, a pre koho kopete tú jamu?

PAĽO: Nevieme. Možno...

JOŽO: Starý prikázal kopať, tak kopeme. Aj ja by som rád vedel, koho chce do poslednej uložiť.

RUŽENA: Poslednej?

JOŽO: Ale veď sa porozhliadaj Ruženka. Kde by sa tu dalo ešte pochovávať?

RUŽENA: No, ale .. Ved'.. A ja kde budem?

PAĽO: Nuž...

JOŽO: Asi sa bude pochovávať v susednej dedine. Tam cintorín ešte nie je plný.

RUŽENA: Kde? Vari v Rosotici? To nemyslia vážne. Odtiaľ nie je ani krava dobrá, tam si ja neľahnem. A ja už mám všetko prichystané. Ešte servítky treba vybrať!

JOŽO: Kde sa ty ponáhľaš Ruženka? Času dost!

RUŽENA: Dost! Dost! Čerta dost! O mňa a Ignáca sa nemá kto postarať, keď už na nás príde.

PAĽO: A vari aj pán Ignác sa chystá?

RUŽENA: Spolu pôjdeme. Máme takú dohodu. Ak by som šla na onen svet ja ako prvá, tak ešte v ten deň i Ignác pôjde.

JOŽO: A to ako? To sa sám?

RUŽENA: To už mne je jedno ako pôjde. Ak nepríde do 24 hodín od mojej smrti, tak ho budem strašiť dovtedy, kým si pre neho smrťka s kosou nepríde.

PAĽO: Tak, no.. To, už aby teraz rozmýšľal, že ako..

RUŽENA: Takže to je posledné miesto odpočinku?

JOŽO: Najposlednejšie.

RUŽENA: A ešte ho nikto nekúpil?

PAĽO: Vraj ešte nie.

(vchádza Ignác)

IGNÁC: Ruženka, aj Ďuro Súkeník je už na druhom svete. Vedela si?

JOŽO: Ignác, ale ved' Ďuri žije. To len má už dopredu vytesané na náhrobný kameň. V prenájme má hrobové miesto. Maj sa Ruženka a poži ešte!

PAĽO: S pánom Bohom.

(odchádzajú)

IGNÁC: Dopredu? Ved' tam má: „Už som sa odobral“. To zo žartu?

RUŽENA: Joj Ignác! Vidíš tam tú jamu?

IGNÁC: Vari dnes dakoho?

RUŽENA: Ale nie. To je posledné miesto na pochovanie.

IGNÁC: Hej. A?

RUŽENA: Zvyšok budú pochovávať v Rosotici.

IGNÁC: Tam je pekne.

RUŽENA: Čerta pekne. Idem za správcom. To miesto mi.. teda nám, nemôže nikto vyfúknuť.

IGNÁC: Dobre, podíme.

RUŽENA: Ja sama. Ty tu.. tieto sviečky maminke pekne okolo hrobu daj. Dodržiavaj vzdialenosť 10 centimetrov. Sviečky sú presne vyrátané na obvod hrobu. A potom hajde domov. Nie že sa v krčme zastavíš. (odchádza)

IGNÁC: Ako povieš, Ruženka.

4. Výstup – správcu cintorína, Ružena Holubová

Kancelária správcu cintorína. Správca sedí za stolom. Ružena klope na dvere

SPRÁVCA: Vstúpte!

RUŽENA: Dobrý deň pán správca. Mohla by som vás vyrušiť ...

SPRÁVCA: Nech sa páči pani Holubová. Som však veľmi zaneprázdnený, tak prejdime k veci.

RUŽENA: Nuž, stretla som Jožka a Paľka. A vraj kopú poslednú jamu.

SPRÁVCA: A pani Holubová!

RUŽENA: Že komu to je? Lebo nikomu ani nezvonili ani.. viete?!

SPRÁVCA: Pani Ruženka, všetko sa včas dozviete.

RUŽENA: Ale včas nikdy neviete...

SPRÁVCA: (odprevádza ju von z kancelárie) Včas je u nás vždy včas. Ešte sme nikoho nesklamali. Nebojte sa, osobne Vás budem informovať. Dovidenia.

RUŽENA: Dovid...

5. Výstup – správca cintorína, hrobár Jožo, Paľo

Kancelária správcu cintorína. Vchádzajú hrobári Jožo a Paľo.

SPRÁVCA: Tá posledná jama... Vykopali ste ju?

JOŽO: Tak, je to ešte na dva dni.

SPRÁVCA: Dobre, dokončite to.

PAĽO: Môžem sa opýtať pán riaditeľ? Pre koho to kopeme?

SPRÁVCA: To vás nemusí zaujímať. Vy len kopete.

PAĽO: Ja len, že veľa ľudí sa pýtalo.

SPRÁVCA: Tak im povedzte, že včas sa všetko dozvedia.

PAĽO: Je to také čudné. Viete, nik neumrel, ani sa nechystá. A zrazu na cintoríne kopeme posledný hrob. Myslia si o nás.. veď viete..

SPRÁVCA: Pozrite sa. Vie niekto, kedy ho smrť navštívi?

PAĽO: No, asi nie.

SPRÁVCA: Chlapi, vec je jasná. Je to aj vo vašom záujme. Kým mi pridelia nový kus pozemku, tak to potrvá. Napravo to nemôžeme rozšíriť..

JOŽO: Kým sa báči Skalka poberie na druhý svet..

SPRÁVCA: Naľavo...

PAĽO: Tadiaľ povedie diaľnica.

SPRÁVCA: Hore...

JOŽO: Ale pán riaditeľ, veď hore..

SPRÁVCA: Vravím hore!

PAĽO: Tam je pán Boh.

SPRÁVCA: A dole?

JOŽO: No, ten oný.

PAĽO: Ancikrist.

SPRÁVCA: Spopolnenie neprichádza do úvahy. Čím väčší a honosnejší priestor, tým viac nakrmíte svoje deti aj krčmu.

JOŽO: Ale, keď je už len tuto posledné..

SPRÁVCA: Ticho! To iba my vieme. A iba budeme. Iba ak.. Potom nebudú odmeny.

PAĽO: Ale veď my mlčíme ako hrob. Však, Jožo?

JOŽO: Ako ten najhlbší hrob, hlbší než ten posledný.

SPRÁVCA:: Mám takýto plán. Usporiadame konkurz na posledný odpočinok. Nič nezatajíme ak povieme, že je to posledné miesto a tak prinútíme týchto malomestských hlupákov, aby všetky úspory venovali nám.

JOŽO: A čo on?

SPRÁVCA: Kto?

JOŽO: (ukazuje hore)

SPRÁVCA: Ten sem nedovídi. Keby dovidel, už by ma do tej jamy pochoval.

PAĽO: Určite nás potrestá.

SPRÁVCA: Už by to dávno urobil. Ohláste, že sa draží posledné miesto odpočinku. Nech to počujem aj v mestskom rozhlase. (odchádza)

PAĽO: (drgne do Joža) Povedz mu to.

JOŽO: Čo?

PAĽO: (začne napodobňovať mŕtvolu, ktorú našli)

JOŽO: Ach, tak.. Pán správca.. My sme..

SPRÁVCA: Chlapi k veci.

PAĽO: My sme našli mŕtvolu na cintoríne.

SPRÁVCA: Nemám čas na sprostosti!

JOŽO: Naozaj, prisahám Bo.. teda najvyššiemu, že sme našli..

SPRÁVCA: Chlapi, ja viem, že táto robota človeka psychicky dokáže poriadne vyčerpať. Ale, že by robila z niekoho väčšieho debila ako je, tak to teda nie.. Viete čo by to bol za prúser! Zákon 131, paragraf 30, odsek 2 až 3.

JOŽO a PAĽO: (prekvapene pozerajú)

SPRÁVCA: Ak by sa k mŕtvemu nikto nehlásil, musí ho pochovať obec. Takže nechcem počuť o žiadnej mŕtvoľe!

JOŽO: ale šéfe..

SPRÁVCA: Dost'!! Kopte! (odíde)

PAĽO: No a do tej jamy sa môžeme rovno zakopať..

JOŽO: Mám nápad.

TMA

2. OBRAZ

1. Výstup - *Ružena Holubová, Ignác Holub*

Na cintoríne

(vchádza Ružena a Ignác Holubovci)

RUŽENA: Prv vyhodíš kvety, čo zvädli. Ale ak nájdeš živé, nevyhadzuj. Vymeň vodu, polej kvety v zemi a fertich!

IGNÁC: A nepršalo včera?

RUŽENA: Jedine tebe na hlavu pršalo. Choď už, nech sa s mamičkou pozdravím.

IGNÁC: Áno, Ruženka, ako povieš. (odchádza)

RUŽENA: Mamička moja, dobré ráno. Ako sa mi máš? To je fantastické! Aspoň tebe je lepšie ako nám. Ignác je stále pomalší a pomalší. Teraz by si mi isto povedala: „Nevravela som ti pred vydajom?“ (pauza) Tak ti poviem ako je. Chcem už ísť čo najskôr za tebou. (obzerá sa, či ju niekto nevidí) Skúšala som vypíť jed na potkany, ale len čo som k nemu pričuchla, tak som hneď po vedro utekala. A takto tri hodiny. A potom som sa tak unavila, že som to nechala tak...Potom ... Vyštverala som sa na lojtru. Prv som si dala seno pod seba, aby som vyskúšala, či sa nebudem báť. Tak som skúšala bez sena, tvárou dole, bruchom hore a furt nič, len plno modrín.

(vchádza Ignác)

IGNÁC: Ruženka, tu je voda na kvety.

RUŽENA: A kvety si kde nechal?

IGNÁC: Jááááj.

RUŽENA: Bože, ty si drúk. Kde si ich nechal?

IGNÁC: No, asi.. pri studni.. alebo...

RUŽENA: Hajde po ne!

IGNÁC: Už! Už! Už! (odchádza)

(spadne váza)

RUŽENA: Mama? Si tu? Počuješ ma? Chceš mi niečo naznačiť, však?... Niečo s vázou.. Kvety? Nepáčia sa ti? Ignác tam nedal čistú vodu?

(prichádza Ignác)

IGNÁC: Ruženka, tu sú tie kvety. Kým som si ja spomenul, že...

RUŽENA: Ignác, je tu mama!

IGNÁC: No, je!

RUŽENA: Cítiš ju?

IGNÁC: (ňuchá) Tak necítim, ale vidím jej náhrobok.

RUŽENA: Ale ona tu je.

IGNÁC: Veď ja sa nehádam. Tu, ľaľa, leží.

RUŽENA: Ale ona vstala z mŕtvych a chce mi niečo povedať.

IGNÁC: Ruženka...

RUŽENA: Nie! Nešibe mi!

IGNÁC: Ideme už domov?

RUŽENA: Ty mi neveríš. Dobre (pauza) Mami, zhod' vázu.

IGNÁC: Ruženka, pod', vždy ťa to tak vezme.

RUŽENA: Ale prt vezme. Mami!

IGNÁC: Možno už odišla.

RUŽENA: Áno, áno, už svitá. Tak išla. Ani som sa nerozlúčila.

IGNÁC: Pod' Ruženka, pod'.

(Ružena a Ignác odchádzajú)

2. Výstup – Správca, Spisovateľ

Kancelária správcu. Klopanie na dvere.

SPRÁVCA: Vstúpte.

SPISOVATEĽ: Dobrý deň.

SPRÁVCA: Nech sa páči.

SPISOVATEĽ: Dozvedel som sa, že prenajímate posledné miesto odpočinku.

SPRÁVCA: Áno.

SPISOVATEĽ: Prepáčte, ale vy ste ...

SPRÁVCA: Správca cintorína.

SPISOVATEĽ: Myslel som, že ste starosta. Vy mi súhlas ...

SPRÁVCA: Pán starosta je neprítomný, takže podľa zákona 131 som Vám k dispozícii.

SPISOVATEĽ: Výborne, pretože...

SPRÁVCA: Mimochodom nie ste prvý, kto má záujem o prenájom.

SPISOVATEĽ: Rozumiem. Aby sme si boli na čistom. Keď raz umriem, budete to práve vy, kto sa bude môcť pýšiť tým, že ste mi prenajali miesto.

SPRÁVCA: (prekvapene pozerá)

SPISOVATEĽ: To nemyslíte vážne!

SPRÁVCA: (skúmavo si ho prezerá)

SPISOVATEĽ: Vzťahová výš, Nie na pery, Všetko a ešte viac...

SPRÁVCA: (pokrúti hlavou)

SPISOVATEĽ: Emil Urbančok.

SPRÁVCA: (pokrúti hlavou)

SPISOVATEĽ: Ach.. Vlastným najkomerčnejšie vydavateľstvo.

SPRÁVCA: Hm..

SPISOVATEĽ: Som finančne zabezpečený a slávny.

SPRÁVCA: Samozrejme! Emil Urbančok! Vaše knihy! Žena si ich chváli. Vraj píšete tak skutočne.

SPISOVATEĽ: Všetky moje príbehy sa v skutočnosti naozaj stali. Dá to však námahu prepojiť reálie s fantáziou. Talent a zručnosť! Jednako, prišiel som sem...

SPRÁVCA: Kvôli prenájmu.

SPISOVATEĽ: Áno. Koľko teda.

SPRÁVCA: Viete pán Urbančok, je to posledné miesto...

SPISOVATEĽ: ..v ktorej by ste mohli mať známu osobnosť.

SPRÁVCA: To sa rozumie, ale jednako to nebude účinné, keďže cintorín sa posledným miestom..

SPISOVATEĽ: (pauza) Ako by sme sa vedeli dohodnúť?

SPRÁVCA: Nuž, viete ako to býva.. Ak by ste si objednali pohreb u „Ultima Verba“, tak šanca na zabezpečenie posledného miesta by bola vyššia..

SPISOVATEĽ: (pauza) Cenník?

SPRÁVCA: Predstavte si to, úplnou náhodou ho mám tu..

SPISOVATEĽ: (ticho)

SPRÁVCA: Ponúkame služby v troch jedinečných balíkoch – základný, rozšírený a maxi balík. A nechcem sa veľmi chváliť, ale som tiež z vášho odboru – hudobný umelec. Takže na kare...

SPISOVATEĽ: Je mi to jasné. .

SPRÁVCA: Pán Urbančok, radosť s vami.. pripraviť vás na poslednú cestu! (smiech)

TMA

3. Výstup – Paľo, Jožo, Mŕtvola, Chudobný pocestný

Cintorín. Jožo s Paľom upravujú mŕtvolu a usádzajú ju na lavičke

PAĽO: A čo potom?

JOŽO: Pozeral som ten paragraf. Ak sa nám podarí zistiť totožnosť do siedmich dní, tak sme v suchu.

PAĽO: A ako to chceš urobiť?

JOŽO: Necháme ho tu sedieť a možno ho niekto spozná.

PAĽO: A čo keď...?

JOŽO: Aj to som vymyslel.. (položí mu do rúk odkaz „Nerušte ma prosím!“)

PAĽO: Ale keď ho nikto nebude rušiť ako zistíme kto to je?

JOŽO: Ach, do čerta (prepíše odkaz)

PAĽO: To je lepšie.

(vchádza Chudobný pocestný)

CHP: Pán Boh daj dobrého šťastia.

JOŽO a PAĽO: Dobrý, dobrý.

CHP: (sadne si na lavičku k mŕtvole) Aj vám, aj vám. (pauza) A komuže to kopete?

PAĽO: My nevi..

JOŽO: My nevieme kedy koho smrť navštívi.

CHP: Tak, tak. (pauza) Hej, hej.

JOŽO: Ani tuto pána ešte nestretla a jednako rád si tu posedí.

CHP: Hej hej. (pauza) Tak, tak.

PAĽO: A vy nie ste tunajší!

CHP: Hej hej (pauza) Tak, tak

JOŽO: A vari tu niekoho poznáte?

CHP: Hej, hej.

PAĽO: A koho?

CHP: Tak, tak.

PAĽO: Nerozumiem.

CHP: Hej, hej.

PAĽO: (Jožovi) Len aby sme na tej lavičke nemali hneď dve mŕtvolu. Radšej chytrô zistime odkiaľ ho čerti doniesli.

JOŽO: Pane, a odkiaľ ste?

CHP: Zo všelikadiaľ. Raz odtiaľ, potom odinakadiaľ.

PAĽO: Ale niekde ste sa museli narodiť! Kde je váš domov?

CHP: Domov nie je miesto, ale ľudia.

JOŽO: (Paľovi) Tento má také múdre reči. Dlho nepožije. Správca nám neodpustí ani jednu mŕtvolu bez občianskeho. Kým príde starosta..

PAĽO: Mali by sme mu to všetko povedať.

JOŽO: A prísť o odmeny? To hádam nie. Čím viac budeme držať jazyk za zubami, tak tým menej problémov.

CHP: (k mŕtvole) Pán Boh vám daj šťastný deň. (pauza) Rozumiem, nemôžete hovoriť, máte to tu napísané.

PAĽO: Nepozná ho.

JOŽO: Ju. Tá mŕtvola.

PAĽO: Čo urobíme?

JOŽO: Kedy sa koná tá dražba?

PAĽO: Voľajako o tri dni vravel správca.

JOŽO: Mám nápad.

4. Výstup – Správca, Rozalína Fridrichová, Chudobný pocestný

Kancelária správcu. Náhle a rázne vojde pani Fridrichová

SPRÁVCA: Ako si to...

FRIDRICOVÁ: Rozalína Fridrichová. Teší ma (nastavuje ruku na bozk). A mám záujem.

SPRÁVCA: Prepáčte?!

FRIDRICOVÁ: Nebudeme chodiť okolo horúcej kaše. Ja mám peniaze a vy máte... pre mňa miestečko.

SPRÁVCA: To môže povedať kaž..

FRIDRICOVÁ: (položí obálku na stôl) Záloha!

SPRÁVCA: Nuž...

FRIDRICOVÁ: Zvyšok až po všetkom.

SPRÁVCA: Po všetkom?

FRIDRICOVÁ: Ach, vy muži! (pauza) Zmluva, podpis, miesto, ja a vy.

SPRÁVCA: (preglne) Bol tu už jeden..

FRIDRICOVÁ: Cítite tú vôňu peňazí?

SPRÁVCA: Rozumiem..

FRIDRICOVÁ: Máte tri dni.

SPRÁVCA: Prepáčte, ale nevyzeráte, že by...

FRIDRICOVÁ: Aký ste galantný. Veď, to miestečko, nemusí byť ani tak pre mňa..

SPRÁVCA: Aha..

FRIDRICOVÁ: Tri dni! (odchádza)

SPRÁVCA: Ak by som vedel niečo vymámiť ešte od toho pisálka, bláznivej Holubovej a tejto babizne.. To máme..

(vchádza Chudobný pocestný)

CHP: Pán Boh vám daj šťastný deň.

SPRÁVCA: Už máme zatvorené.

CHP: hej, hej.

SPRÁVCA: Tak rýchlo k veci.

CHP: Tak, tak.

SPRÁVCA: Myslím, že sme skončili..

CHP: Hej, hej. Vlastne. Prepáčte. Prišiel som sa opýtať. Že koľko by to koštovalo. Kebyže sa na druhý svet mám pobrať.

SPRÁVCA: Od 800 do 1000!

CHP: Ach, Bože. A lacnejšie by sa to..

SPRÁVCA: To som vám povedal najlacnejšie.

CHP: Tak, tak. Ja nemusím mať bohvieakú truhlu. Takú, len aby ma tam nehodili ako také zabité zviera.

SPRÁVCA: Pozrite sa, máte peniaze?

CHP: Tak, odkladal som. Ale to je ťažké v tejto dobe. Ani dôstojne umrieť sa nedá, nieto žiť.

SPRÁVCA: Koľko máte?

CHP: Nikoho nemám. A kebyže aj mám, kto by chcel zaťažovať svojich.

SPRÁVCA: Aspoň 500?

CHP: 50!

SPRÁVCA: (výbuch smiechu) 50?!

CHP: Nemám školy ako vy, ani bohatých predkov ani...

SPRÁVCA: Nehnutelnosť? Pozemok?

CHP: Mám malý domček, dožívam v ňom. Celý život som v ňom prežil.

SPRÁVCA: Pozrite sa. Vy mi dáte váš dom a ja vám posledné miesto.

CHP: Ale veď celý život.. A ešte si ani po mňa neprišla..

SPRÁVCA: Výkop hrobu ak nerátame dvojhlbku – 66,49 eur. Keby ste boli dieťa je to o polovicu menej. AK sa vykoná výkop v lete je to lacnejšie, v zime o 50 eur drahšie. Za uloženie do chladiaceho zariadenia za každý začatý deň 5,57 eur, administratíva – 3, 40, prenájom miestnosti počas víkendu a sviatkov 120 – 150 eur. Musím vás obliecť, to je 19, 92, oholiť – 5 eur, uložiť do rakvy – 3,70, vložiť rakvu do hrobu 42,80 eur, vybavenie matriky 8,50 eur

CHP: Ale...

SPRÁVCA: Aj keby sme vás uložili už do jestvujúceho hrobu, čo pochybujem, len to by vás stálo 35 eur, pretože by sme museli použiť búracie kladivo. A za každých ďalších 15 minút sa platí 6 eur. Je to náročné, viete..

CHP: Ja..

SPRÁVCA: Áno, ešte žijete, ale rezervácia hrobového mieste by vás vyšla na 220 eur. Keď budete v rakve musíme vás kontrolovať. Určite budete chcieť na smútočnom obrade kvety. Zabezpečíme. Ale ich likvidácia vyjde na 11 eur.

CHP: (ticho)

SPRÁVCA: Ak by ste si vybral sociálnu rakvu, tá vás vyjde na 85 eur. Keby ste mi váš dom dali ako záruku, mali by ste americkú za 460. Alebo „Miláno smrek“ za 480. Alebo krásna je i „Paríž dub tulipán patina“ za 390. Ktorú by ste si vybrali?

CHP: Neoplatí sa umrieť..

SPRÁVCA: Ale koľko negativizmu.. Oplatí. Len si pohreb treba zabezpečiť. Bez toho je to len úbohá rozlúčka.

CHP: (plač) Ako sa ja len odoberiem tam. Za ženou, za susedom Slivkom, za nebohým pánom farárom.. Vari niet inej možnosti ako s úctou a v dobrom opustiť, keď na to príde. Vari by ste ma nechali len tak na smrteľnej posteli, lebo tam sa patrí človeku umrieť. Každý má predsa niekde miesto. Každému prináleží odísť tak ako si zaslúži. A vari ja si nie? Nechcem americkú truhlu, či kvety. Len miesto. Aby vedeli.. ak by si niekto spomenul. Len taký malý drevený krížik osadiť, do plachty ma zabaliť a hotovo. Ja, keď už budem tuhý, neucítim kašmír obleku, neovoniam kvety. (pauza) Niet ma za čo pochovať, keď na to príde.. Niet..

SPRÁVCA: Nuž vidíte. Život je drahý, ale smrť ešte drahšia. A pozde je na to spomínať, keď sme už jednou nohou hrobárovi na lopate. (pauza) Nuž, keď si nasporíte, tak prídte. Alebo keď ten dom.. Ale o tri dni je dražba. Na vašom mieste by som sa poponáhľal. Teraz, keď dovolíte..

CHP: Ďakujem vám za ochotu. Nuž.. porozmýšľam. S pánom Bohom.

3. OBRAZ

1. Výstup – Jožo, Paľo, Mŕtvola

Kancelária správcu. Jožo a Paľo ťahajú mŕtvolu do kancelárie.

PAĽO: To ho chceš tu len tak...

JOŽO: Chceme ho tu len tak!

PAĽO: Zajtra je však tá dražba

JOŽO: No a?

PAĽO: Všimnú si to.

JOŽO: Prosím ťa.. Toľko ľudí sa bije o to posledné miesto, že sa medzi nimi stratí.

PAĽO: Nepozdáva sa mi to.

JOŽO: Pozri. Sme v tom spolu. Alebo mu chceš vystrojiť a zaplatiť pohreb ty?

PAĽO: Nie ja. Ved' obec.

JOŽO: Vieš ty vôbec koľko stojí pohreb? (pauza) Keď ho tu necháme, budú za neho zodpovední ostatní. My sa budeme tváriť..

PAĽO: Prekvapene.

JOŽO: Tak, tak. A potom..

PAĽO: Počkaj, a čo správcove plány?

JOŽO: Serem na jeho plány. Nech ti to rieši on. Takto by nás za to mohol viniť. (dáva mŕtvole slnečné okuliare) Ako živý!

PAĽO: Ešte.. (dá mŕtvole tabuľku s nápisom, že nemôže hovoriť)

JOŽO: Idiot! Ved' bude na dražbe. Musí vedieť hovoriť.

PAĽO: Aha! (dopíše na tabuľku: nepočujem, ale viem čítať z pier)

JOŽO: Daj mi nejaké peniaze.

PAĽO: (podáva peniaze)

JOŽO: (dáva mŕtvole peniaze do saka a časť z nich nechá viditeľnú) A to by sme mali.

PAĽO: Pivo?

JOŽO: Tento plán si zaslúži aj poldecáčik.

(odchádzajú)

2. Výstup – správca, Ružena a Ignác Holubovci, Spisovateľ, Jožo, Paľo, Chudobný pocestný, Mírvola

(Správca vchádza do kancelárie)

SPRÁVCA: (pospevuje si) Dnes si zarobíme. Peniažky sa budú kotúľať. Ľudia chcú umierať. (všimne si mŕtvolu) Aaaa, dobrý večer. My sme sa.. Odniekadiaľ vás poznám. Nie ste vy...? (prečíta si nápis na tabuľke). Rozumiem.. Nuž, vidím, že ste pripravený licitovať.

(Zrazu vbehne Ružena Holubová a ťahá za sebou Ignáca)

RUŽENA: (upachtene) Dobrý večer, pán správca.

SPRÁVCA: Dobrý.. Dobrý... Prišli ste skoro.

RUŽENA: Pre istotu. Sme pripravení. Ignác, máš všetko?

IGNÁC: Áno, Ruženka.

RUŽENKA: Tak, môžeme začať.

SPRÁVCA: Ešte musíme počkať na ostatných.

RUŽENA: Ostatných?

IGNÁC: Ruženka, dražby sa zvyčajne zúčastňujú viacerí. Ibaže, ak by bol už dopredu jasný víťaz.

RUŽENA: Ignác, nepoučaj ma. (pauza) Mami, drž palce!

IGNÁC: A prečo dražby? A o takomto čase?

RUŽENA: Ignác, nevyzvedaj od pána správcu. On sám vie prečo.

SPRÁVCA: Tak v prvom rade, aby si záujemcovia mohli pozrieť, čo kupujú. A preto o takomto čase, aby.. no aby mali predstavu aké to bude aj počas noci.

IGNÁC: A čo ostatní? Kde pochováte ich?

SPRÁVCA: Máte priame otázky pán Ignác.

RUŽENA: On sa vždy tak nemiestne správa..

SPRÁVCA: Všetko máme vymyslené k spokojnosti našich spoluobčanov.

(prichádza Spisovateľ, Jožo a Paľo a Chudobný pocestný)

SPISOVATEĽ: Dobrý večer prajem.

PAĽO: Pochválen.

CHP: (nesmelo) Dobrý večer prajem.

RIADITEĽ: Dobrý.. Dobrý.. Vy ste prišli v koho zastúpení?

CHP: Sám za seba.

SPRÁVCA: Tak, zdá sa, že už nikto nepríde, tak vážení, prejdime k veci, kvôli ktorej sme sem prišli.

RUŽENA: Dovoľte, ja si myslím ako najstaršia v tomto kolektíve, odhliadnuc od pána tuto, že vek a zdravotné problémy sú hlavnými kritériami ako získať posledné miesto odpočinku. Ja mám napríklad ťažké zdravotné problémy a preto si myslím, že sa najskôr poberiem na onen svet.

SPRÁVCA: Len pekne pomaly. Výber, teda dražba, musí mať svoj poriadok. Ešte pred tým, než budeme dražiť.. Takže, prečo si práve vy myslíte, že vám by malo patriť posledné miesto odpočinku? (pauza) Začnime vami. (k CHP)

CHP: Ja? (pauza) Tak ja už nikoho nemám. Teda... Jednoducho nemám.

SPRÁVCA: Zdá sa akoby vám to bolo ukradnuté.

CHP: Či zomriem tu a teraz, moje telo niekto pochová. Chcela by som žiť. Ale..

SPRÁVCA: Ďalší.

SPISOVATEĽ: Myslím si, že posledné miesto by malo byť venované významnej osobe, ktorej pozostatky by skrášľovali toto pietne miesto.

SPRÁVCA : Vážení, uvedomte si, že ak raz odídete k najvyššiemu, ja potrebujem jednoducho evidovať, kde vás uložíme.

RUŽENA: Tak ja by som sa v prvom rade chcela poďakovať za takúto jedinečnú a spravodlivú možnosť ako získať miesto posledného odpočinku. Ja a Ignác máme najväčší a najvyšší záujem o získanie... hrobu.

SPRÁVCA: Prečo?

IGNÁC: Pretože Ruženka sa už chce stretnúť s mamičkou.

RUŽENA: Ignác!

IGNÁC: Ale veď..

RUŽENA: Takto! Najväčší a najvyšší záujem je.. najviac. No nie? Pán správca, ja už mám na pohreb všetko pripravené. Mne už naozaj stačí iba... viete sa pobrať.

IGNÁC: Umrieť Ruženka, umrieť.

RUŽENA: Ignác, pri tebe sa vôbec nedá rozmýšľať o smrti! Radšej prines mamičke čistú vodu..

IGNÁC: Prepáč Ruženka, trápne mi.

RUŽENA: Nevyhováraj sa. Ospravedlňujem sa za Ignáca.

SPRÁVCA: Pani Ruženka. Vy sa už chcete pobrať na druhý svet. Áno?

RUŽENA: Áno.

SPRÁVCA: Všetko už máte pripravené?

RUŽENA: Presne tak.

SPRÁVCA: Len nie a nie umrieť.

RUŽENA: Och, áno. Toľkokrát som skúšala.

SPRÁVCA: Niečo mi tu však na tom vašom veľkom záujme neseďí.

RUŽENA: Čo také?

SPRÁVCA: Váš manžel Ignác.

RUŽENA: Čo s ním?

SPRÁVCA: Dvaja do jednej jamy nemôžete. Iba ak sa príplatok, a ten je dvojnásobný.

RUŽENA: Ale akí dvaja? Veď ja tu hovorím za seba.

SPRÁVCA: Veď na začiatku ste spomínali..

RUŽENA: (bokom) Ignác môže mať miesto na inom cintoríne, no nie?

RIADITEĽ: A ak umrie skôr?

RUŽENA: Neumrie. Jasne sme sa dohodli, že prvá pred pána Boha predstúpim ja a potom sa s stretnem s mamičkou.

SPRÁVCA: Nevypočuli sme ešte vás. (k CHP)

CHP: (ticho)

SPRÁVCA: Vy nemáte záujem?

PAĽO: Pán správca, on nie je odtiaľto.

SPRÁVCA: (šeptom k Paľovi) A odkiaľ vieš, že nemá peniaze? Možno svojím výzorom iba klame. Len ty buď ticho, aby si nič neprezradil. (späť k CHP) Vaše meno?

CHP: Volajú ma Janko. Po nebohom otcovi. Toľko sa narobil..

SPRÁVCA: Čí?

CHP: No môj.

SPRÁVCA: Priezvisko. Aké je vaše priezvisko? Trvalé bydlisko?

SPISOVATEĽ: Prepáčte, ale ja sa dosť ponáhľam. A ešte je tu aj tento pán.. (ukáže na mŕtvolu a)

SPRÁVCA: Ach, áno. Vy pane? (pauza) Rozumiem vášmu handicapu, ale ak máte skutočný záujem je nevyhnutné, aby ste so mnou komunikovali.

JOŽO: Šéfe, myslím, že práve prikývol.

SPRÁVCA: Naozaj?

PAĽO: Aj ja som si to všimol.

SPRÁVCA: V poriadku. (bokom hrobárom) Vyzerá, že ten je už jednou nohou...

PAĽO: Keby len jednou.. Teda. Áno. Tak je.

SPRÁVCA: Pane..

JOŽO: Tuším sa volá Jozef. Mal to na tej tabuľke napísané.

SPRÁVCA: Pán Jozef. Čiže máte veľký záujem o posledné miesto?

PAĽO: Prikývol. Videl som to!

SPRÁVCA: (bokom) Asi mám dnes niečo s tlakom.. Nevidím dobre.. Určite prikyvuje?

JOŽO: Určite. Nebojte sa, nenecháme vás v štichu.

SPRÁVCA: Fajn chlapi, dobre. (pauza) Vážení, chcem vedieť vaše stanovisko – ako je podľa vás najlepšie, najefektívnejšie umrieť?

RUŽENA: Čo je to za otázku?

PAĽO: Pán správca sa pýta jasne.

JOŽO: Ak nemáte záujem, odíďte prosím.

RUŽENA: Ja by som umrela v spánku. Večer si ľahla, akoby nič a ráno.. už sa neprebrala.

CHP: Plánovať si smrť? A kým žijete, prečo si neplánujete život?

SPRÁVCA: Ak sa nemýlim, stretli sme sa tu, lebo si chcete naplánovať smrť. Pani Ruženka, predviedli by ste nám prosím, ako by ste si vaše úmrtie predstavovala?

RUŽENA: Samozrejme pán riaditeľ. (ľahne si na lavičku) Vedľa mňa ešte leží Ignác, ale ten teraz nie je podstatný. No, a teraz pomaly zaspávam a zrazu (klesne jej ruka z lavičky). Zobudím sa a už ma vítajú pri nebeskej bráne, všetci naokolo tancujú, spievajú.

CHP: Odkiaľ to berú títo ľudia?

SPRÁVCA: (k CHP) A vy?

CHP: Ja doma. A vlastne.. Pozrite sa na seba! Ešte dýchate, žijete, ste obklopení toľkou životnou krásou. Čo by všetci z oneného sveta za to dali. Ponáhľate sa, kupujete fajnové truhly, platíte za to a nemáte žiadnu záruku, že vás tam uložia. Načo vám to všetko bude? Na druhý svet si to neponesiete. Či je vám zle na tomto svete? Dobre, každý z nás sa trápi. Ale až tak, aby nás trápila smrť, ktorá si nás aj tak nájde vtedy, keď to nebudeme čakať?

SPRÁVCA: A vy ste sem neprišli práve kvôli tomu. AJ vy máte záujem umrieť.

CHP: Záujem? Každý z nás sa poberie. Raz. Ale robiť z pietneho miesta výkladnú skriňu v obchode.. To sa mi zdá...

SPRÁVCA: No, dobre, dobre. Už sa nám to uberá kade tade. Ak nemáte záujem, stále môžete odísť. Ale potom neplačte, keď umriete len tak a o vaše telo sa budú naťahovať inštitúcie vykonávajúce pitvy. Nejaký mladý zdravotnícky orech sa bude na vás cvičiť. (pauza) Takže, zostáva len dražba. Vyvolávacía cena je 1500 eur.

RUŽENA: Koľko?

SPRÁVCA: Buďte radi, že nie sme v Bratislave. Len výkop hrobu stojí od 100 až po 200 eur. Myslíte si, že tuto chlapi to robia len tak. Viete aké je ťažké vykopať jednu jamu? Podľa prísnych pravidiel nemôžete mŕtveho pochovať len tak. Položíte a zahádzete hlinou. Je to namáhavá robota. A to nerátam zvlášť prenájom miesta na cintoríne, truhlu, obrad, kytice, predĺžovanie prenájmu. Duplikát o úmrtí stojí od 2 eur vyššie. A toto je posledné miesto! Uvedomte si to! Či budete odpočívať na ulici? Alebo poviete pozostalým, aby prišli na všetkých svätých do susednej dediny? Či aby vám cez internet zapálili sviečku? Podľa zákona vás nikto nepochová kým nepreukážete, že máte zakúpené miesto. Ako spolumajiteľ pohrebničníctva Vám viem dať zľavu, zorganizovať taký pohreb že celá dedina na to nezabudne a okamžité potvrdenie o poslednom mieste odpočinku. Všetko závisí od Vás. Je mi ľúto, že to stojí toľko peňazí, ale aj ja musím z niečoho žiť. Vyvolávacia cena je 1 500 eur. V tejto cene už máte doživotné miesto pre jedného. 1500 eur po prvýkrát.

SPRÁVCA: 1500 eur po druhýkrát.

(vojde Rozália)

ROZÁLIA: Dobrý večer. Prepáčte, že meškám, ale tie dnešné cesty. (k správcovi) Prečo sú ešte tu? Veď sme sa jasne dohodli.

SPRÁVCA: Nuž, pri takom záujme je to ťažké.

RUŽENA: 1600.

SPRÁVCA:: 1600 po prvýkrát. (pauza) 1600 po druhýkrát.

ROZÁLIA: 1800!

SPRÁVCA:: 1800 po prvýkrát! (pauza) 1800 po druhýkrát! 1800 po ...!

RUŽENA: 2000!

SPRÁVCA: 2000 po prvýkrát! (pauza) 2000 po druhýkrát

ROZÁLIA: 2100!

CHP: Ľudia!

SPRÁVCA: 2100 po prvýkrát. (pauza) 2100 po druhýkrát.

RUŽENA: 2100 plus náš dom!

RIADITEĽ: Predané pani Holubovej. Vyplaťte to prosím tu a teraz v hotovosti. Gratulujem vám. Vážení spoluobčania, dúfam, že sa mi čo najskôr podarí vybaviť vám ďalšie miesta posledného

odpočinku. Aby sme sa na poslednej ceste obrátili k Bohu spolu. Prajem vám ešte príjemný večer. (berie peniaze od Ruženy)

ROZÁLIA: Vážne? (pauza) Milí... ehm.. obyvatelia. Pán správca, okrem iného je aj majiteľ pohrebnej spoločnosti.

RUŽENA: Už nám spomínal.

ROZÁLIA: A spomínal vám aj to, že... ale nech prehovorí evidencia.

SPRÁVCA: Prosím?

MŔTVOLA: (ožije) Dobrý večer.

PAĽO: Pre Kristove rany.. on..

JOŽO: žije..

SPRÁVCA: O čo tu ide?

ROZÁLIA: Dovoľte, aby som sa predstavila. Volám sa Anna Záchenská. Netajím sa tým, že sama mám malý obchodík, ktorý pomáha ľuďom pripraviť sa na cestu vykúpenia. Aby som však nechodila okolo horúcej kaši. Tento.. pán, vzal odomňa zálohu, a dokonca chcel doslova „vyžmýkať“ i moje druhé ja – spisovateľa, za ktorého som..

SPRÁVCA: Vy.. vy ste..

ROZÁLIA: Bol schopný z vás vytiahnuť ďalšie peniaze za posledné miesto odpočinku.

MŔTVOLA: Dokonca jeho zamestnanci ma neboli ochotní pochovať.

SPRÁVCA: Nerozumiem..

MŔTVOLA: Tuto.. Paľo a Jožo ma našli, a keďže podľa zákona o pohrebníctve musia mŕtvolu, ktorá nemá pri sebe žiadnu identifikáciu pochovať na trovy obce, ak sa k nej nikto do siedmich dní nehlási, skrývali ma pred správcom, aby nemali z toho prúser. Až.. Predstavte si, že by to urobili s vami.

SPRÁVCA: (prichádza k Paľovi a Jožovi. Udiera im päťou do čela) „D“ ako debil. „D“ ako jeden debil. „D“ ako druhý debil.

RUŽENA: Ale nič to na veci nemení. Myslím, zostáva mi.. nám, vydražené miesto.

ROZÁLIA: Ak by správca neumrel skôr.

RUŽENA: Skôr?

SPRÁVCA: Ale no tak pani Holubová, Ruženka, miesto je vaše.

ROZÁLIA: V meste si pán správca nechal právnikom vypracovať predbežnú zmluvu o nájme. Ak by skôr umrel, má naň nárok ako prvý potenciálny žiadateľ.

RUŽENA: To, nemyslíte vážne. Chcem svoje miesto!

IGNÁC: Ruženka..

RUŽENA: Nesar sa mi do toho, Ignác. Tu ide o majetok!

IGNÁC: Tak ja ťa počkám doma. Akosi mi nie je dobre.

RUŽENA: Výhovorky. Pekne sa ty len do roboty pusti. Závet ti treba písať. A mamičke pred odchodom vymeň vodu.

IGNÁC: Ved' som ju menil pred hodinou.

RUŽENA: To už bolo dávno.

IGNÁC: (odchádza, akosi mu trpne ľavá ruka, nohu cez nohu prevlieka)

ROZÁLIA: Prepáčte, ale mám pre vás ešte jeden oznam. Nechcem sa chváliť, ale my umožňujeme aj kremáciu. Ponúkame rôzne druhy urien, dokonca vyrábame spomienkové predmety, uchovávame prameň vlasov vášho nebohého pre pozostalých ako spomienku. Stačí za hrst' popola vášho zosnulého a vytvoríme vám umelecké dielo.

RUŽENA: Vážne? To by som mohla mať mamičku doma.

ROZÁLIA: Pri dvoch kusoch dávame ten druhý za polovicu.

RUŽENA: Kdeže to máte ten obchod?

ROZÁLIA: V Rosotici.. (odchádza aj s Ruženou a Mŕtvolou)

PAĽO: (Správcovi) Šéfe, my..

JOŽO: Chceli sme dobre.

PAĽO: Mlčali sme o vašich plánoch.

JOŽO: Tú pani sme videli prvýkrát.

PAĽO: (Jožovi) Nepodobala sa na tú.. vieš, čo..

JOŽO: (Paľovi) Pst! (prikývne)

PAĽO: Jáj tak!

SPRÁVCA: (ticho) Vypadnite!

JOŽO: Ako šéfe? Nepočuli sme?

SPRÁVCA: (krikom) Vypadnite!!!!

(odchádzajú)

PAĽO: (vracia sa) A zajtra ako?

SPRÁVCA: (hodí po ňom smútočný veniec)

CHP: Každý príbeh o živote. Je o nádychu a vydýchnutí. Svet už nevie čo dôvera značí, kto klame či hreší. Mamona prežila naše duše. Niet vyššieho zázraku ako život, v ktorom duša motýľom je a srdce kvetom jeho. Život i smrť bok po boku zasnúbené s človekom. Nieкто sa narodí, nieкто umiera, nieкто si život znovu zaslúži. (odchádza)

SPRÁVCA: (ráta peniaze až ho pri tom rátaní, zabolí pri srdci. Ale teraz, tak ozajstne)

K O N I E C